

Ankara, 10 Nisan 1963

Hususidir

Muhterem Efendim,

Yüksek malûmları olduğu üzere memleketimizde, zirai kredinin belli bir teşkilât vücade getirilmesi suretiyle temini hususunda ilk adım, kıymetli devlet adamımız Mithat Paşa tarafından 1863 yılında, müşarûnileyhin "Nis" valiliği esnasında, "Pirot" kasabasında atılmıştır. Mithat Paşa merhumun bizzat nizamnamesini hazırladığı bu ilk sandığa "memleket sandığı" ismi verilmiş ve yurdun birçok yerlerinde bunun benzerleri kurulmuş, bu sandıkları 1882 yılında "menafi sandıkları" istihlaf etmiştir. 1888 yılında da zirai krediyi memleket ölçüsünde tek bir merkezden idare etmek üzere Ziraat Bankamız kurulmuştur. Zatiâlinizce tamamen malûm olan bu izahlardan anlaşılacağı üzere memleketimizde "teşkilâtlı zirai kredi"yüz"yıllık bir geçmişe sahip bulunmaktadır.

Mensubu bulunduğum T.C.Ziraat Bankası, aralıksız devam eden bu yüz yıllık faaliyeti tes'id etmek üzere bir kutlama kitabı yayınlamaya karar vermiş ve bu vazifenin ifasına beni memur etmiştir.

Kitabın daha ziyade teknik bir mahiyet arzedecek olan kısmına geçmeden evvel, bir giriş mahiyetinde olmak üzere Osmanlı İmparatorluğunun 1863 yılındaki siyasi, idari, mali ve iktisadi bakımından bir portresini ortaya koymak istedik. Bu hususta Prof.Bekir Sıtkı Baykal, Namık Zeki Aral gibi kıymetli zevatın yardımlarını temin ettik.

Böyle bir esere Merhum Mithat Paşanın selâhiyetli bir kaleminden çıkmış bir biyografisini koymamak affedilmez bir hata olurdu. Bu hususta rey ve mütalâasına müracaat ettiğimiz İsmail Hakkı Uzunçarşılı, sizi tavsiye etti. Seyahatinizden geri dönmenizi bekledim.

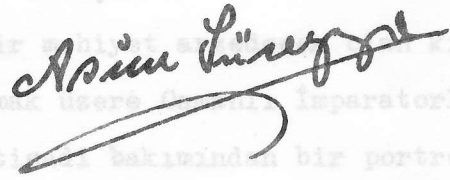
Bu konuda yeni araştırmalar yapılmasının son derece güç olduğunu yakından bildiğim için, bize Mithat Paşa hakkında İslâm Ansiklopedisinde

çıkmiş olan güzel yazınızın nihayet 8-10 sayifelik ve bahis mevzuu esere konacak bir surette bir hülâsasını lûtf edecek olursanız son derece minnettar oluruz. Zirai kredi teşkilâtımız hakkında derli toplu çıkacak olan eser bu suretle büyük bir değer kazanmış olacaktır. Makaleye imza koyup koymamayı tamamiyle takdirinize bırakıyoruz. Kitap kollektif bir mahiyet taşıyacağına göre çalışmalara iştirak edenlerin isimleri belki eserin sonuna ilâve edilebilir. Mesainizin maddi karşılığı Banka tarafından ödenecektir.

Kıymetli Prof.Dr.Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, ve Orhan Tuna beni yakından tanırlar. Esasen bu ayın yirminci günü İktisat ve İctimaiyat Enstitüsünde iki konferans vermek üzere İstanbulda bulunacağım. Yalnız birkaç gün devam edecek olan ikametim esnasında sizi görmek fırsatını arayacağım. Bununla beraber daha evvel muvafakatiniz cevabınızı alırsak ben ve arkadaşlarım çok memnun olacağız. Bu on sayifelik hülâsanın nihayet on beş Mayıs'ta elimizde bulunması lâzımdır.

Bu vesile ile derin saygılarımı sunarım efendim.

Asım Süreyya İloğlu

Asım Süreyya İloğlu

T.C.Ziraat Bankası

İktisat Müşaviri

Ziya Gökalp Caddesi No.23

Yenişehir - Ankara